

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PROGRAMES DE PREVENCIÓ I SALUT COMUNITÀRIA

Coordinació: ALSINET MORA, CARLES

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	PROGRAMES DE PREVENCIÓ I SALUT COMUNITÀRIA			
Codi	14554			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	ALSINET MORA, CARLES			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ALSINET MORA, CARLES	carles.alsinet@udl.cat	6	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius de l'assignatura

- Conèixer els models teòrics més utilitzats en prevenció i salut comunitària, els instruments d'avaluació que utilitzen i les tècniques de prevenció.
- Conèixer els mètodes i tècniques emprats en la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- Seleccionar i aplicar les principals tècniques de prevenció.
- Identificar i avaluar els factors personals i psicosocials que intervenen en els processos de salut i malaltia i adquirir els coneixements necessaris per al disseny, la implementació i l'avaluació de programes de prevenció.
- Planificar l'avaluació de programes d'intervenció.
- Conèixer les bases per seleccionar mètodes i tècniques d'avaluació adequats per a cada situació i context.
- Conèixer els factors que influeixen en l'establiment i la modificació dels hàbits i conductes relacionades amb la salut.
- Analitzar i interpretar els resultats d'una avaluació de programes.
- Comunicar oralment els resultats de l'avaluació de programes.
- Aplicar estratègies i mètodes d'intervenció indirecta a través d'altres persones: assessorament, formació de formadors i altres agents.
- Escoltar de manera precisa i activa.
- Desenvolupar una comprensió crítica de l'enorme complexitat d'aquests processos i les dificultats inherents al seu estudi.

Competències

Competències bàsiques

- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context d'investigació.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Competències generals

- Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguin cabuda els components biopsicosocials de la mateixa, d'acord amb les directrius establertes per l'OMS.
- Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.
- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'acompliment professional.
- Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.

Competències específiques

- Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica del comportament humà, així com els factors socials i biològics que poden afectar-lo.

- Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental.
- Dissenyar, desenvolupar i, si escau supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.
- Realitzar activitats de promoció i d'educació per a la salut psicològica individual i comunitària.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1

Aproximacions al benestar i la qualitat de vida de les persones

El benestar subjectiu i psicològic

El benestar social

Models teòrics i factors associats

Programes d'educació emocional

Suport social com a factor de protecció

Bloc 2

Promoció, prevenció i intervenció comunitària

Modalitats i àmbits de la prevenció i intervenció en salut comunitària

Processos, estratègies i agents de la prevenció i intervenció comunitària

Fases de la intervenció comunitària

IAP (Investigació-Acció-Participació)

Part pràctica: Programes d'intervenció comunitària

Intervenció en diferents programes comunitaris:

Salut comunitària

Interculturalitat

Infants i adolescents

Vellesa

Educació

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes Magistral
- Seminaris i Tallers
- Estudi de Casos
- Aprenentatge basat en Problemes (ABP)
- Aprenentatge orientat a Projectes

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació

Avaluació contínua

La distribució de crèdits ECTS de l'alumnat serà la següent:

Nota final per valor de 100 punts.

A) Examen: 20 punts

B) Pràctiques: 30 punts

C) Treball grupal: 35 punts

D) Intervencions dirigides: 15 punts

Avaluació alternativa

La distribució de crèdits ECTS de l'alumnat serà la següent:

Nota final per valor de 100 punts.

A) Examen: 100 punts

Recuperació: La nota màxima que es podrà treure a l'examen de recuperació serà d'un 6.

Bibliografia i recursos d'informació

- Baer, R. A., Lykins, E. L., & Peters, J. R. (2012). Mindfulness and self-compassion as predictors of psychological wellbeing in long-term meditators and matched nonmeditators. *The Journal of Positive Psychology*, 7(3), 230-238.
- Balcázar, F. (2003). La investigación-acción participativa en psicología comunitaria. Principios y retos. *Apuntes de psicología*, 21(3), 419-435.
- Blanco, A. (2007) *Intervención Psicosocial*. Pearson Educación.
- Blanco, A., & Valera, S. (2007). Los fundamentos de la intervención psicosocial. *Intervención psicosocial*, 3-44.
- Bohlin, G., & Hagekull, B. (2009). Socio-emotional development: From infancy to young adulthood. *Scandinavian Journal of Psychology*, 50(6), 592-601.
- Castro, A. M. (2015). Buades Fuster, Josep y Giménez Romero, Carlos (coords.)(2013). Hagamos de nuestro barrio un lugar habitable. Manual de intervención comunitaria en barrios. *Cuadernos de Trabajo Social*, 28(2), 286-289.
- Cuadra, H., Florenzano, R. (2003). El Bienestar Subjetivo: Hacia una Psicología Positiva. Subjective Well-being: Towards a Positive Psychology.
- Escoda, N. P., Guiu, G. F., & Benet, A. S. Educación emocional y habilidades sociales.
- Filella-Guiu, G., Pérez-Escoda, N., Morera, M. J. A., & Granado, X. O. (2014). Resultados de la aplicación de un programa de educación emocional en Educación Primaria/Results of an Emotional Education Program in Primary School. *Estudios sobre educación*, 26, 125
- Filella, G., Soldevila, A., Cabello, E., Franco, L., Morell, A., & Farré, N. (2008). Design, application and evaluation of an emotional education program at a penitentiary. *Electronic Journal of Research on Educational Psychology*, 15, 383-400.
- Glanz, K. E., Lewis, F. M. E., & Rimer, B. K. (1990). *Health behavior and health education: Theory, research, and practice*. Jossey-Bass.
- Gervich, C. D. (2008). Loneliness and belonging: A reflection on the meanings and values of social networks in the wake of the Virginia Tech shootings. *Traumatology*, 14(1), 32.
- Herrero, J., & Gracia, E. (2005). Redes Sociales de Apoyo y Ajuste Biopsicosocial en la Vejez: Un análisis

- comparativo en los contextos comunitario y residencial. Social Network of Support and Biopsychosocial Adjustment during Ageing: A comparative analysis. *Intervención Psicosocial*, 14(1), 1.
- Hoyos Rivera, A. (2011). Intervención comunitaria en el dengue como una necesidad social. *Revista Cubana de Salud Pública*, 37(4), 500-509.
  - Javier, E., & Gutiérrez, D. Investigación-acción participativa: el cambio cultural con la implicación de los participantes. *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 16(3), 115-131.
  - Martínez Ravanal, V. M. (2006). El enfoque comunitario. El desafío de incorporar a las comunidades en las intervenciones sociales.
  - Maya-Jariego, I. & Holgado, D. (2015). Network analysis for social and community interventions. *Psychosocial Intervention*, 24 (3), 121-124.
  - Moragues, I., Nebot, M., Muñoz, M., Ballestín, M., & Saltó, E. (1999). Evaluación de una intervención comunitaria (programa «Quit and Win») para dejar de fumar. *Gaceta Sanitaria*, 13(6), 456-461.
  - Nelson, G., Kloos, B., & Ornelas, J. (2017). Creating transformative change in community mental health: Contributions from community psychology.
  - Nieves-Lugo, K., Rohrbeck, C. A., Nakamura, N., & Zea, M. C. (2017). Interventions with lesbian, gay, bisexual, transgender, and questioning communities.
  - Ferrer Ferrer, L., Alfonso Sagué, K., Bonet Gorbea, M., Guerra Chang, M., Rodríguez Méndez, M., & Díaz Perera, G. (2006). Intervenciones comunitarias contra enfermedades crónicas no transmisibles en el consejo popular "Dragones". *Revista Cubana de Salud Pública*, 32(3).
  - Mella, R., González, L., D'appolonio, J., Maldonado, I., Fuenzalida, A., & Díaz, A. (2004). Factores asociados al bienestar subjetivo en el adulto mayor. *Psykhé (Santiago)*, 13(1), 79-89.
  - Mori Sánchez, M. D. P. (2008). Una propuesta metodológica para la intervención comunitaria. *Liberabit*, 14(14), 81-90.
  - Toledo-Romaní, M. E., Baly-Gil, A., Ceballos-Ursula, E., Boelaert, M., & Van der Stuyft, P. (2006). Participación comunitaria en la prevención del dengue: un abordaje desde la perspectiva de los diferentes actores sociales. *Salud pública de México*, 48(1), 39-44.
  - Vázquez, C., Hervás, G., Rahona, J. J., & Gómez, D. (2009). Bienestar psicológico y salud: Aportaciones desde la Psicología Positiva. *Anuario de Psicología Clínica y de la Salud*, 5, 15-28.